

D.

△ Olim per hanc literam majusculam mysticè febrem quartanam denotabant.

DACRYDIUM, est succus Scammonii induratus, & cydonio excavato inditus, qui pasta obductus in furno vel sub cineribus assetur, & postea exemptus servetur usui, purgans est, creditur autem Scammonii vis violenta sic corrigi, & hanc præparatione applicatâ tutius operari. Latinis *Lachrymula*; *δακρυ* enim est lachryma.

DACRYODES, sive LACRYMOSUS, est ulcus continuo saniem aut ichorem effundens. Gr. *δακρυώδης ἕλκος*, à *δακρῶν* lacrymo.

DACRYON, idem quod *Lacryma*, à *δακρῶν* lacrymo.

DACTYLIOS, podex est, sunt qui eo nomine rectum intestinum intelligunt, nonnunquam circulus est, pãtilus sive orbiculus, quo in Medicina utimur, à *δάκτυλος* digitus.

DACTYLUS, est fructus palmæ, oblongo-rotundus, dulcis, intus durissimum continens nucleum. Arbor pro-cera est, viginti passuum & ampliùs, crescit in Judæa, Syria, Ægypto, Africa, India &c. Folia ensibus similia habet, deorsum cannarum modo decidentia. Vere floret. Ramus enim quodam involucro oblongo, vesicæ modo, ad ver usque clauso, & tunc aperto præditus, flores emittit parvos, albos, odoratos, racematim deorsum ab involucro residentes, ac pendentes. Autumno fructus maturantur. Cujus ramum una cum dactylis appendentibus hic loci me vidisse memini, à Latinis appellatur *digitus*. Codices fortè malè dactylum habent pro Balano, quod glans est: & illi fructus glandes sunt, ergo: similitudinem enim cum digitis nequaquam representant. Dicitur & *φάραξ*, hinc compositio illa *Diaphenicum* dicta, inde nomen habet, recipit enim dactylorum pulpam. B. *Dadelen* / *Dacten*. G. *Datteln*. Gall. *Dattes ou Dactes*. A. a *Date*.

DANICH, pendet grana octo, idem quod *Lupinus*.

DAPHNE, est laurus: cujus folia, dum uruntur, sonant, crepitant, à *δαίη* vel *δά* uro, & *φωά* sonitum do. Alii à *Daphne* puella in Laurum conversa denominationem trahunt. Vide *Laurus*.

DAPHNE ALEXANDRINA, vide *Laurus Alexandrina*.

DAPHN

DAPHNOIDES, est Laureola, sic ob Lauri similitudinem dicta, ex *δάφνη* laurus & *εἶδος* forma.

DARSIS, est excoxiatio cutis, à *δάσσω* excorio. Vide *Intertrigo*.

DARTUS, est membrana scroti, quæ cellulosæ tunicæ est lamella interior, cui accrescit musculus corrugator; estque vera bursula, ambiens Testem undique, cui ab altera parte alia similis accrescit, sicque septum dictum constituunt, vel potius faciunt duo scrota, unicuique testis unum, hinc propriè septum dici non debet à *δάσσω* pellis.

DASYMMA, est palpebræ internæ inæqualitas superficialis cum rubore, à *δάσσω* hirsutus.

DATURA, est Solani species. Derivatur ab indica voce *Datiro* & *Tatel* seu *Datel*. Vide *Stramonium*.

DAUCUS, duplex est vel creticus vel vulgaris: creticus est planta, quæ habet caulem sèsequipedem circiter altum, rotundum, striatum, villosum: folia incisa instar faniculi, sed tenuius, lanuginosa: flos est rosaceus & umbellatus, plurimis scilicet petalis constans inæqualibus in orbem positis, & calici insidentibus; is autem abit in fructum ex duobus seminibus compositum, rostro avium æmulis, striatis, hinc gibbis, inde verò planis, parùm villosis, albescentibus; saporis acris aromatici, grati, odoris debilis: radix est longa, digiti crassitie, fibrosa, odorata, saporis pastinacæ: crescit in Insula creta sive Candia, colitur etiam in hortis: Daucus vulgaris habet semina compressa, cinerea, dauco cretico breviora, latiora, circa marginem utrinque villo oblita, saporis dauco cretico debilioris, odoris fragrantis; unde hæc planta à quibusdam Nidus avis dicitur, quia umbella est instar nidi avis. Est planta, quæ *ἀπὸ τοῦ δάσσω*, quod tormina sedet quietemque inducat, status discutiendo nomen accepit. B. *Wroontjes* kruid / *Dogel* nest. G. Mohren-kummel. Gall. *Pasténade*, ou *Carotte Sauvage*, *Panais*. A. Birdsnest, Wild-carrot.

DEALBATIO, sive **LEUCOSIS**, pertinet ad artem cosmeticam, quæ facies, dentes, cicatrices, vel aliud quid dealbantur. Utuntur hac voce quoque Spagyrici. B. *Whiting*. G. Weifzmachung. Gall. *Blanchissement*. A. Whiting, Bleaching.

DEARTICULATIO, sive **ABARTICULATIO**, idem quod *Diarthrosis*, DEAU-

DEAURATIO, dicitur quando pilula ob amaritern evitandam auro folatio obducuntur. Item Tinctura fucata metallorum, monetarum &c. in colorem aureum. Gr. χρυσόμασι. B. Vergulding. G. Vergueldung. Gall. Dorure. A. A Gilding.

DEBILITAS, est quando quis viribus minus pollet, seu musculos corporis satis movere nequit, quod vel ex lipothymia vel syncope, vel ex inedia quoque, vel ex morbo, Laxitate fibrarum, vel alio quovis modo exoritur. Gr. ἀσθένεια. B. Schwachheit. G. Zwachheit. Gall. Foiblesse, Debitié. A. Feebleness, or Weakness.

DECANTATIO, & **DECUPELATIO**, est liquoris lymphidi à fecibus effusio. B. Abgieting. G. Abgießung. Gall. Verser par inclination. A. Decantation.

DECIDENTIA, idem quod *Cataptosis*. Dicitur quoque neuter status, qui ex statu optimo & temperato versus morbum inclinatur. Inde vox *Morbus ex Decidentia*.

DECLINATIO morbi, est, quando à statu & vigore recedit, & aeger extra discrimen ponitur: nemo enim in declinatione, nisi accidentaliter, moritur. Vide *Aeme*. Per *Declinationem* aliquid effundere, est quando vas continens declinatur, ita ut liquor sensim effundatur, ne sedimentum moveatur, & liquorem turbet.

DECOCTIO & DECOCTUM, vide *Apozema*.

DECOMPOSITUM, auget significationem compositi, estque illud quod jam in compositione (ut dicunt) per corruptionem & generationem convenerit.

DECORTICATIO, est, quando res, ut radices, semina, fructus &c. à suo cortice liberantur. B. Afschillinge/ ontshozfinge. G. Abschelung der rinde. Gall. L'Action d'oter l'ecorce, ou de peler. A. A Pulling of the bark.

DECREPITATIO, de sale communi & similibus maritatis salibus dicitur, quæ cum ad ignem sine fufione calcinantur, strepitum seu crepitum edunt, donec aquosam partem amiserunt. B. Krakinge. G. Das Krachen. Gall. & A. *Decrepitation*.

DECUPELATIO, idem quod *Decantatio*.

DECUSSIS, idem quod *Denarius*.

DECUSSIS, Antiquis ad X. literæ figuram siebat, quæ Latinis decem significat. Hinc *Decussari* est in speciem literæ X. diduci.

Decus

DECUSSORIUM, est instrumentum Chirurgicum, quo dura mater leviter pressa, accuratè cranium adjungitur, ut pus intra cranium & meningem crassam collectum evacuetur, per foramen trepano factum. B. *Neerdruck-tung*. G. *Niederdrucker*. Gall. *Decussoire*.

DEFATIGATIO, denotat incommodum leve, quod ab exercitio, vel labore vehementiore, aut protractiore accidit, unde quietis appetentes minus alacres evadunt. Hæc imbecilibus, valetudinariis, ægris & reconvalescentibus facile supervenit, item iis qui non affluerunt laboribus & exercitiis, aut qui noctu vigilarunt, aut qui jejunium, alvi fluxum, vel alia passi sunt. B. *Dermocittid*. G. *Muedigkeit*. Gall. *Fatigue*, *Lassitude*. A. *Weariness*.

DEFECTIO ANIMI, vide *Lipothymia*.

DEFENSIVUM, à defendere, est Medicamentum Chirurgicum vulgare, quo imminetia symptomata à parte affecta præcaveantur. B. *Ein defensiv / verhoed-middel*. G. *Ein dæmpf und beschirm mittel*. Gall. & A. *Defensif*.

DEFLAGRATIO, est Operatio Chymica, quâ Medicamenta deflagrantur, hoc est, per ignem subito purgantur, ut est niri cum sulphure, antimonii cum nitro, unde subito flamma exoritur. B. *Ein de blam zetten*. G. *Brunst*, *Verbrennung*. Gall. *Deflagration*, *Incendie*, *Embrasement*. A. *A deflagration or Burning*. Item denotat Februm intermissionem. Vide *Pyrexia*.

DEFLUVIUM CAPILLORUM, vide *Alopecia*.

DEFLUXUS, idem quod *Catarrhus*.

DEFRUTUM, est mustum ad dimidias coctum, ut *Sapa* ad tertias partes. B. *Gekookte most tot de yeist*. G. *Gekochter Most*. Gall. *Vin cui*; *Rafiné*. A. *Wine where of the half part is sodden away*.

DEGLUTITIO, est actio animalis, quâ alimentum in ore masticatum aut aliud liquidius absorptum, in ventriculum per œsophagam, protruditur ex ore & faucibus: quæ actio cum sit intricatissima, explicatuque longiore egeat, ex physiologis petenda. Vide *Clar. H. Boerhaave in Instit. Medic.* B. *Deoazwelging*. G. *Die Verschlückung*, *Verchlückung*. Gall. *Deglutition*. A. *A swallowing down*.

DEJECTIO, seu **EGESTIO**, & **EJECTIO**, est excre-

crementorū alvi per anum depositio. Quæ varia est tum in itatu sanitatis tum morbosa, liquida nempe, mediocris consistentiæ, verticolor, alba, flava, nigra, viridis &c. B. *Abgang*. G. Abgang, Stuhlgang. Gall. & A. A *Dejection*, or going to Stool.

DEJECTORIA, vide *Catoretica*.

DELAPSIO, est quadam decidentia, ut delapsio uteri, ani, intestini &c. B. *uirbal / nitzingung*. G. *Aulzfall*. Gall. *Descende*. A. A *palling douctn*.

DELETERIUM, est quodvis venenosum, à *deletæ* efca, quâ animalibus exitus paratur, vel à *deletæ* noceo, decipio, deludo.

DELIGATIO, est pars *Chirurgiæ*, quæ vulnera, ulcera, ossa fracta &c. deligat. Estque vel simplex vel composita. Simplex est æqualis vel inæqualis. Æqualis est tantum rotunda, quæ membrum affectum circumquaque sine ulla in partem alterutram declinatione complectitur. Inæqualis in *asciam* & *simam* dividitur: tamen saltem ratione majoritatis & minoritatis differunt; *ascia* parum à rotunda declinat, *sima* verò multum. Variæ fasciationis sunt differentiæ, sumptæ à partium, quæ vincuntur, vel quorundam animalium, vel aliarum rerum similitudine. Gr. *ενδιωσις*. B. *Verbindung*. G. *Verbindung*. Gall. *l'Appareil*, *Deligation*. A. A *binding*.

DELIQUIUM ANIMI, sive SUBITUS ANIMI CASUS, suis non caret gradibus; dicitur enim *Eclipsis*, *Lipothymia*, *Lipopsychia*, *Apopsychia*, *Syncope*, *Asphyxia* &c. quæ sunt totidem gradus. Observandum igitur primò, quod *Animi deliquium* hæc sæpe antecedunt; *Cardialgia* sc. *Anxietas* ex improvîso, cordis quasi compressio, oscitatio, ventris murmur, gravitas vel dolor capitis, vertigo, tinnitus aurium, caligines, varii colores oculo obverlantes, pandiculationes, horrores, frigus extremorum, pallor & pulsus mutatio. Secundò, his apparentibus & ingravescentibus, insequuntur lapsus si steterint vel sederint; major pallor & frigus intentum, pulsus rarus, parvus, tardus, debilis, unguium livor, respiratio minuta, denique motus ubique & sensus intercepti; at in *Syncope* pulsus planè cessat, ut & respiratio & motus omnis, sudor frigidus & viscidus exprimitur, *urina* sæpe, alvi fæces aut semen effluunt. Tertiò, quod soluto paroxysmo,

xyfino, qui brevior esse vel longior solet, suspiria fiunt, languor adest, imbecillitas, lassitudo, pigritia. Sed uti *Animi deliquium* gradum sternit ad *Syncopen*, ita *Syncope*, prima mortis linea est. Quarto, hoc malum multis aliis morbis accidere solet, cum nempe vires prosteruntur, uti ex iis quæ de imbecillitate dicta sunt patet, ideo reperitur in febribus, in Asthmate, Hydrope, doloribus &c. Aliquando ab Hæreditate est, sed valetudinarii, Cachectici, Hypochondriaci, reconualescentes, pueri, senes, macilenti, obesi facile in id incidunt; verum alii id patiuntur ab odoribus, à conspectu rerum, quæ offendant, ab esu etiam inscio rerum, quarum fastidio laborant, ab exercitiis vehementioribus, à nimio & repentino gaudio, à purgatione, venæ sectione, sudore, æstu, puris magna effusione, à gravi dolore, à venenis, aut ab ictibus vel morsibus animalium venenatorum. Dicitur & *Defectio*. *Defectio Virium*, *Languor Virium*, *Imbecillitas*, *Debilitas*, Gr. ἀτονία, ἀσθένεια, ἐκλυσις, ἀφρασία τῆς δύναμειος. B. *flauinte* / *magteioosheid* / *oumagt*. C. Ohnmacht. Gall. *Defaillance*. A. A Fainting or swooning. Faintesse, Feeblesse.

DELIQUIUM CHYMICUM, est destillatio per inferiora mediante igne: vel calcis in cellis humidis suspensa deliquatio & in humorem lixiviosum resolutio. B. *Smettinge*. G. Niederwertz distilliren. Gall. *Distillation par defaillance*. A. The dissolving of any hard body into liquor in a moist place as salt &c.

DELIRIUM, est idearum ortus non respondens externis causis, sed internæ cerebri dispositioni, una cum iudicio ex his sequente, & animi affectu, motuque corporis inde sequente: atque his quidem per gradus auctis, solitariis, vel combinatis, varia deliriorum genera fiunt. Ponit semper cerebri medulloſi affectionem morbosam à quacunque causa ortam. Gr. παραφροσύνη. *Hippocrates* & *Galenus* variis vocabulis utuntur. *Hippocrates* quidem ad levem desipientiam significandam fere vocabulo παραφροσύνη & ληΐσσει five παραληΐσσει; *Galenus* vocabulo παραπάσει, παραφροσύνη, sicut ad gravem significandam ἐκθύσις, μανία & ἐκμανία, utitur, παρακίψαι verò de utraque usurpant. Species variæ sunt, unde σιωπηροί qui pauca loquuntur: alii & sermone delirant, & ridicula, aliena, magni-

magnifica vel maledica non saltem cogitant, sed & proloquuntur: alii denique opere & factis cogitata exequuntur & hæc omnia præstant vel μετὰ γέλωτος, vel μετὰ σασιδῆς, sed hi omnes delirantium ordines ad certas differentias redacti sunt. Sub delirio in genere dicto comprehenduntur παραφροσύνη, φρενίτης, μελλογρηγορία, μανία, & alii qui huc referuntur, affectus. Delirium iterum est cum vel sine febre. Cum febre φρενίτης vocatur, & quod simplex appellatur delirium, Gr. λῆσις vel παραφροσά, vel παραλησις, symptomata nimirum febrium ardentium. B. *Hoofdigheid* / *Tigthoofdigheid*. G. Haupt-kranckheit, Unwitz, Aberwitz, Wahnwitz. Gall. *Radotement*, *Reverie*, *Forcenement*, *Delire*, *Forcenerie*, *Reverie*. A. A doating, doting, or dotage.

DELPHINIUM, est flos regius, est planta procera, ramosa, quæ habet folia in longas partes divisa, & ferè instar fæniculi incisa: flos est polypetalus, anomalus, ex pluribus nempe petalis dissimilibus conitans, quorum superius in caudam attenuatur, excipitque aliud petalum bifidum & pariter caudatum: horum autem medullium occupat pistillum, quod deinde abit in fructum, in quo velut in capitulum colliguntur yaginæ, secundum longitudinem dehiscentes, feminibusque factæ ut plurimum angulatis, nigris, saporis amari & ingrati: colitur hæc planta in hortis, propter pulchritudinem floris sic dicitur, quod ejus flores nondum expliciti similitudinem cum pisce delphino habent: vocatur etiam *Consolida Regalis* à virtute consolidante & floris pulchritudine: dicitur etiam Equestre calcar, Equitis calcar, calcatrippa. B. *Midder-sporren*. G. Ritter-f. oren. Gall. *Pied d'alouette*. A. Larks spur, Larks foot, Larks knaw.

DELTOIDES, est musculus instar Δ Græcum, triangularis; oritur à clavicula, humero sive Acromio, & scapulæ processu spiniformi, articulum humeri suo ventre tegit, inseritur parti anteriori & magis superiori quam mediæ ossis humeri; à nobis & aliis in varios musculos dispelcitur. Humerum attollit, à figura Δ & ἰδῶ forma. B. *Dreihooftige spier*. G. Der dreyhauptige maulz. Gall. *Muscle deltoide*. A. The deltoide muscle.

DEMENTIA, inter species delirii refertur. Idem quod *Anag.*

DEMERSIO sive IMMERSIO, est, quando Chymicis metallum aliquod liquori solventi submergitur. B. *Induis*
keling. G. Eintauchung, Verienckung. Gall. *Demersion*.
 A. A dipping.

DEMULCENTIA medicamenta sunt, quæ possunt figuras medicamentorum, vel humorum nostrorum morbosorum, vel venenorum acrium ita immutare, ut ex figura acri, transeant in obtusam & inertem: duplicia sunt, vel generalia, quæ omnia acrium genera, qualiscunque sint naturæ, indiscriminatum & ex æquo involvunt, non figurarum eorum mutando, sed tantummodo quasi in vaginula includendo: vel specifica, quæ certam solummodo acrium speciem obtundunt. B. *Der sagtende middeien*.

DENARIUS, est uncix pars septima: uncia enim continet septem denarios. Vide *Aureus* Gall. *Denter*.

DENDROIDES, est planta arbori similis, ex *Διδρον* arbor, & *ιδρον* forma.

DENDROLACHANA, oleri arbores: sic vocantur olera, cum ferè in arboris altitudinem assurgunt; ex *διδρον* arbor, & *λαχανον* olus.

DENDROLIBANUS, est Rosmarinus, quia arbuscula quasi sit, vocatur *διδρον* arbor, & *λιβανον*, quod Thus seu Olibanum oleat.

DENDROMALACHNE, est malva arborefcens; ex *διδρον* arbor, & *μαλάχη* malva.

DENDRON, arbor. *Διδρον* quia *δεινός* *διερεται* graviter & molestè decorticatur, vel à *δύμα* struo, ædifico, quia ex iis ædificia &c. eriguntur, struuntur.

DENS CANINUS, sive Satyrion Erythronium: est planta, quæ habet folia bina, aliquando terna, repentia, cyclaminis similia; flos liliaceus, ex sex petalis compositus, pendulis & repandis, quorum medullium occupat pistillum, quod deinde abit in fructum subrotundum, in tria loculamenta divisum, seminibusque factum oblongis, flavescens: radix oblonga, carnosâ, alba, dentis canini forma: sic vocatur, quia ejus floris folia dentem caninum referant vel etiam radix. Gall. *Dent de Chien*.

DENS LEONIS, est *Taraxicum*, Cichorei sylvestris species: sic dicitur quod folium sinuatim per lacinias denticulatum sit, & *Rostrum* quoque *porcinum* nominatur. Vide *Taraxicum*.

DENTARIA, five coralloides; est planta que habet fo-
lia quinquifolia, septem in uno latere disposita, oblonga,
acuta, dentata, viridia, aspera: flores sunt albi, purpu-
rescentes, cruciformes, quadrifidi, ex calice surgit pistil-
lum, quod deinde abit in fructum seu siliquam, septo in-
termedio, cui valvæ utrinque adhærescunt, in duo locu-
lamenta divisam, seminibusque factam plerumque subro-
tundis; valvæ per maturitatem in helicis formam convol-
vuntur, magnoque cum impetu semina ejiunt: radix
carnosa, squamosa, ac veluti dentibus incisa: hæc plan-
ta crescit in montibus: sic dicitur, quod ejus radix den-
tiformis, & in coralli modum nodosa sit. Gall. *Dentaire*.

DENTAGRA, vide *Forfex*.

DENTALIUM, est conchula parva, tubulosa, alba,
glabra, dentatam rimam habens, ingreditur unguento ci-
vino.

DENTARPAGA, vide *Forfex*.

DENTES, Gr. *ὀδόντες*, sunt ossicula utriusque maxilla
per gomphosin infixæ; adultis plerumque triginta & duo;
vel viginti octo tribuuntur, quantum extra gingivas emi-
nent sine periosteo conspiciuntur, sed in maxilla cavernis
membranâ à gingivis vasculosam, firma illa reddentia
accipiunt. Continuo crescunt, secus ex frequenti dextriti-
one comminuerentur, non tantum arteriis & venis, sed &
nervis prospiciuntur, à gingivis oriundis, ipsisque immis-
is, quod dolor vehemens aliquando arguit. Quatuor an-
teriores *Primores*, *Incisores* Midoro, *Tonici* Celso. Gr.
Τεμνίς, διγαστήριος, κτίνας, Τονήται, ἰσχυροί. B. *Boter-tan-*
den / lag-tanden. G. Die seerderste breite Zahne, die
beisser. Gall. *Les dents de devant ou incisives*. A. The fore
teeth. Qui à lateribus insequuntur acuti magis sunt, vo-
canturque *Canini*, *Oculares* & *Columellares*. Gr. *κυνδίσ-*
τις, ὀφθαλμοί, & γομφίοι. B. *De Hondst-tanden / oog-tan-*
den. G. Die Augen-zahne, spiz-zahne. Gall. *Les dents*
Ocillères. A. The dog teeth or the eye teeth. Posteriores
qui tunc sequuntur *Molares* appellantur, & habent majo-
res superficies, & duas, tres vel quatuor radices, cum
prioribus unam tantum accepere. Hisce cibi duriusculi à
prioribus incisi molâ quasi in pulmentum conteruntur. B.
Wak-tanden / maal-tanden. G. Die flockzähne, die
backen-zähne, grosse-zähne. Gall. *Les dents molaires*.

ou machelieres. A. The jaw teeth or the grinders. Qui post annum trigefimum & quadragefimum interdum erumpunt, *Morum & sapientia dentes* sunt. Item *Genuini*, Cic. *Intimi* Eid. *Κεαυθηνα*. Ο *Υιγοροι*. *Σαφορ* *ισηης* appellantur. Dentalis vertebræ secundæ prominentia, dentis quoque nomine venit. Omnes dentes in genere vocari solent. B. *De tanden*. G. Die Zæhne. Gall. *les Dents*. A. The Teeth.

DENTIDUCUM, vide in *Forfex*.

DENTIFRICIUM, est Medicamentum ad dealbandos, extergendos & stabiliendos dentes, gingivasque roborandas paratum. Gr. *ιδαντιζιμια*, *σμιγμα ιδαντων*. B. *Tant-pocpet*. G. Zahn-pulver. Gall. *Dentifrice*, *poudre à froter ou netoyer les dents*. A. Poulder to rub the teeth to make them white.

DENTILLARIA, idem quod *Dentaria*.

DENTIUM DOLOR, idem quod *Odontalgia*.

DENTIO, idem quod *Dentitio*.

DENTITIO, est tempus illud, quo infantium dentes erumpere incipiunt, quod fit mensē septimo vel serius; & citius superiores, nonnullis citius inferiores, & in his anteriores prius: tempore dentitionis sæpè, febres, convulsiones, alvi profluvia, &c. exoriuntur. Gr. *ιδαντιφια* *Egin*. *ιδαντιασι*, à qua differt *ιδαντιωσις* Galeno, sive *ελαν* *ιδαντιωσις*, ut ab *Hippocr.* vocatur, pruritus ille gingivarum, quem dentientes pueri sentiunt. B. *De tyd wanner de tanden komen / tandinge*. G. Zæhnen, zæhn gewinnen. Gall. *La venue ou sortie de dents*. A. Breeding of teeth.

DENTO, est is, qui dentes eminentiores, prominulos, & os productum habet.

DEOBSTRUENTIA sive DEOPPILANTIA, sunt Medicamenta, quæ obstructions aperiunt.

DEOPPILANTIA, idem quod *Deobstruentia*.

DEPHLEGMATIO, est operatio, quâ reiteratâ destillatione aqua superflua à spiritibus, vel puriori parte separatur. B. *Dan syn water zuiveren / dephlegmieren*. G. Von wasser sauberen, abziehen. Gall. & A. *Dephlegmation*.

DEPILATORIUM, idem quod *Pfilotbron*. Gall. *Depilatoire*.

DEPLUMATIO, idem est quod *Ptilosis*, ubi palpebræ una cum tumore calloso, pili quoque earundem decidunt; estque composita affectio ex *Madarosi* & *Sclerophthalmia*.

Verum semper conjunctum non habet pilorum destuvium.

DEPURATIO, est rei alicujus puræ ab impuro separatio, ut est despumatio, clarificatio. B. Zuivering. G. Säuberung. Gall. *Depuration*.

DERIVATIO, est actio quæ humor, pus, urina, sanguis &c. qui in partem influxit, & nondum impactus est, artis ope per locum vicinum educatur, vel ex loco uno in alium allicitur, cujus resistentia aliquomodo tollitur; uti fit per V.S. Cucurbitulas, Epispastica, Frictiones &c. B. *Derleiding*. G. Ableitung. Gall. & A. *Derivation*.

DERMA, idem quod *Cutis*, à *δέρω* cutim detraho.

DESCENSORIUM, est fornax Chymicis familiaris, destillationibus per descensum inserviens. B. *Ein Ofen daer men mede na om lage destillert*. G. Ein Ofen dar in man unter sich treibt. Gall. *Fourneau pour distiller par descensum*. A. *Descensorie*.

DESCENSUM, seu per descensum destillare, vide *Deliquium*.

DESICCATIO, est superflui humoris vel humiditatis per calorem evaporatio. B. *uitdrooging*. G. *Austrueckung*. Gall. *Desecement*. A. *Desiccation or drying*.

DESICCATIVUM, est unguentum vel emplastrum, humores tenues ulceri instillantes exsiccans, à desiccare. B. *Opdrogend middel*. G. *Treugende, abtreckende mittel*. Gall. *Un desiccatif*. A. *A desiccative or drying medicine*.

DESIPIENTIA, est delirii species. Idem quod *Paraphrosyne*.

DESPUMATIO, est alicujus rei, ut syrupi, mellis &c. inter coquendum, spumæ detractio. B. *Schiuminge*. G. *Abschaumung*. Gall. & A. *Despumation*.

DESQUAMATIO, Gr. *ἐξέλκωσις*, est, quando in carie ossis vel alias, ab ossis squamæ quædam abscedunt. B. *Bein-schilfering*. G. *Ausnehmung der beinen*. Gall. *Exfoliation, Desquamation*. A. *A scaling of bones*.

DESTILLATIO, eodem modo sumitur ut *Catarrhus*, vide suo loco.

DESTILLATIO, est partium spirituofarum, humidarum vel oleofarum, in halitus fumosive vi ignis extenuatarum, atque elevatarum extractio: destillatio fit per vesicam, cucurbitam, retortam, deliquium, filtrum, descensum, &c. eaque in balneo mariæ, arenâ, vaporibus, fumo, sole,

sole, reverberio, &c. peragitur. B. *Perdruppunge* / *distilleringe*. G. *Distillierung*, *brennung*. Gall. *Distillation*. A. *Idem*.

DETERGENTIA, à *detergere*, vide *Abstergentia*.

DETONATIO, est deflagrationis modus cum sonitu, ex gr. cum sulphurea quædam, cum nitro permixta, ignique admota, pulveris pyrii instar, cum strepitu & fulgore deflagrant: ut in præparatione antimonii diaphoretici, & in accensione auri tonantis. Vide *Deflagratio*. B. *Ont plosfinge*. G. *Verpueffung*. Gall. & A. *Detonation*.

DEUNX, sunt uncie undecim, libra Medica sive Romana, continet uncias duodecim, ideòque *deunx* est quasi deesset uncia.

DEUTEROPATHIA, est morbus ab alio morbo originem ducens, ex gr. si caput ex alterius partis vitio laborat, vel communicatâ ad id materiâ morbificâ, relicto priore foco, ex *δευτερος* secundus, & *πάθος* patior.

DEXTANS, est nomen ponderis pendens uncias decem. B. *Tien oncen*.

DIA, *per, ex*, est præpositio, quæ sæpè additur præparationibus Medicamentosis, ut *Diaprunum*, hoc est compositio ex prunis, sic dicitur *diasena*, *diareos*, *diaphanicum* &c.

DIABETES, sic Galeno dicitur. *Dipsacus Agineta* ab immensa siti quam invehit. Vel ut alii à serpentis quodam genere, quod *Dipsacus* appellatur & in *Lybia* præfertim reperitur, quod morfu suo venenum quoddam in homines insinuet, à quo sitis inextinguibilis inducitur, *διάβητος* sic *ἕρως* *ιδίος* sic *ἀνίδα*, quasi *Hydrops in matulam*. Hinc est quod hunc affectum *Matulam inter cutim*, alii *Urina profusivum* & *siphonem* nuncupant. Rarissimus est affectus, quem *Gal.* se bis tantum vidisse refert 6. de *Loc. aff. Cap. 3.* est urinae fluxus valde copiosus cum siti intolerabili, & summo virium prolapsu, imò urina non tantum, sed potus, & is parum vel nihil immutatus egeritur sub forma Chyli vel Lactis. Quos affligit, emaciantur, debilitantur, & præ siti, ardoreque viscerum vix se continent, & urinam cohibentes mox sentiunt lumbos, coxas & testes cum ardore, & gravitate intamescere, oritur autem à laxitate fibrarum in fistulis urinosi, & aquosa indole liquorum corporis, à *διὰ τὴν* pervado. B. *Water-zucht*

in De pis pot / pis-blod. G. Harn flusz. Gall. *Diabete*,
Flux d'urine, *écoulement d'urine continuel*. A. A. Diabetes
 or incontinency of urine.

DIABROSIS, est solutio continui per exesionem, à
 διαβρώσκειν peredo. B. *ῥοοζ-eting*. G. Durchfressung, Zer-
 nagung. Gall. & A. *Corrosion*.

DIACARTHAMUM, penult. corr. Vide *Carthamum*.
 Sunt qui existiment compositiones pharmaceuticas à Dia
 incipientes Arabibus deberi, sed falluntur; *Galenus* enim
 de composit. Medic. secund. gen. frequenter ita loquitur: ἢ
 διὰ δ. κάρταμου; ἢ διὰ δύοῖν ἀριστολοχοῖον; ἢ δι' ἀσφάλτου; τερχισκοῖ διὰ
 τῶν ἀλικουκῶσαν; ἢ διὰ τῶν χυλῶν; idem de composit. medic. se-
 cund. loca, sæpè ingeminat, διαβροδοῦν ἀραιῶν, διαβροδοῦν τὸ μί-
 λω, &c.

DIACHORESIS, & DIACHOREMA, est excretio
 quorumvis excrementorum, ab ἀποχωρεῖω secedo. B. nit.
werpsels / uitdypfels. G. Unflat. Gall. l'Ordure. A. Ca-
 sting out.

DIACHYLON, dicitur emplastrum ex succis quibus-
 dam compositum, ut & de gummis, ex διὰ ex & χυλῶ
 succus. B. *Sap-pleister*. G. Safft-pflaster. Gall. *Empla-
 stre Diachylon*. A. Sap-plaister.

DIACINEMA, dicitur cum ossa de loco suo nonnihil
 recesserint, ex διὰ ex, & κινῶ moveo.

DIACLYSMA, est oris collutio, ad foetorem abigen-
 dum vel dentes, aut gingivas fordidas vel ægras confir-
 mandas. Vocantur ἐπὶ τὸ πολὺ collutiones oris; parantur
 ex astrigentibus variis, ut *Bistorta*, *Tormentilla*, *st. Ba-
 laustiorum*, *cort. granatorum*, *gallis*, *alumine*, *ung. Æ-
 gyptiaco*, &c. sub eo quoque comprehenditur *Gargaris-
 ma* & *Apopplegmatisimus*, à διακλύω colluo. B. *font-
 spœting*. Vide *Collutio*.

DIACODION, est Medicamentum ex papaveris capi-
 tibus, siliquis dulc. rad. glycyrh. alth. & saccharo para-
 rum, habetque syrupi consistentiam. Ex διὰ ex & κωδία
 papaveris caput. B. *Wort (proop) / Slaapbolle sproop*.
 G. Brust syrop. Gall. *Siroop pectoral*. A. A. Syrup made of
 the tops of Poppies, Breast syrup.

DIACOPE, præcisionem, vel discissionem in aliqua
 parte significat, sive studio, sive casu, à διακόπτω præscin-
 do. *Hippocrati* vulnus est omne quod altè descendit im-
 pactum.

factumque est. *Galeno* est soluta in osse capitis continuitas ab aliquo acuto occurrente, atque abscedente, vocaturque quoque *ἰσχυρὸν* & *ἰδρω*.

DIACOPRÆGIA, est Medicamentum ex simo caprino, adversus splenes & parotides, à *δία* ex, *κόπρη* ster-cus, & *αἰέ*, capra.

DIACRISIS, est distinctio & dijudicatio morborum & symptomatum, à *διακρίνω* distingo, dijudico.

DIACRITICA, idem quod *Diacrisis*.

DIADOCHÆ, est successio per crisin, à *διαδοχῶν* suscipio.

DIADOSIS, est alimenti distributio, sive per omnes partes pervasio, ex *διά* per *δίωμι* & *δο*.

DIÆRESIS, est exesio vasorum, fit cum à causa erodente, vel incidente, via aliqua, quæ adesse non debet, aperitur. Nam primò potest *διαίρεσις* fieri ab humoribus acerbis, qui erodendo unitatem solvunt, & viam patefaciunt; quod etiam Medicamenta acria præstare possunt, modo crassarum partium sint. Nam tenuium partium unitatem non rodunt, cum non hæreant diutius. Deinde humores crassi & acidi *διαίρεσις* causa esse possunt, qui partem distendendo rumpunt. Tertio causæ plurimæ evidentes *διαίρεσις* faciunt, omnes scilicet, quæ contundendo, & distendendo unitatem vasorum solvunt; qualia sunt motus vehemens, clamor, pondus grave, vulnerantia, contudentia, casus, saltus & similia, inter quæ & status referri possunt, qui retenti tantâ vi interdum corporis partes distendant, ut non solum corporis cavitates dilatent, sed rumpendo etiam novas faciant, & ipsi quoque unitatem solvant. Item operatio Chirurgica quæ continuò separatur, & fit incisione, ustione, terebratione, rasione, limatione, ferratione, exesione, à *διαίρω*, divido. Vide *Diabrosis*. B. *Ῥοοκνῆγιγγε* *der* *vaten*. Gall. *Dierefê*. A. A corroding of the vessels.

DIÆTA, est Methodus sanis moderatæ vivendi: at *Dietâ aegrorum* est remedium in recto rerum, vitæ necessariorum usu consistens: eaque ratione consistentiæ est *crassa*, *mediocris* & *tenuis*. Crassa instituitur alimentis copiosis, firmis & solidis, multumque nutrire aptis, hæc simpliciter plena est, quæ fiebat olim per ptisanam hordeaceam integram. Vel est *plenior* & *crassior*; quæ fit per car-

carnes pullorum & ova forbilia. Vel est *plenissima*, quæ etiam carnes castratorum concedit. *Mediocris* est, quæ ex mediocri substantiæ & quantitatis alimentis constat. Hæc olim per panem jure tinctum, vel etiam per carnes pullorum fiebat. *Tennis* est quæ & alimentis paucis, tenuibus & infirmis perficitur, quæ ut plurimum acutis morbis convenit: eaque triplex est, *tennis simpliciter*, quæ olim per ptisanæ succum fiebat. Vel *tenuior*, in qua meliocratum propinabatur; vel *tenuissima*, in qua nihil cibi æger sumebat. Verùm nunc temporis diætæ non ita strictè observantur quàm olim, præsertim in hisce regionibus, à *diætâ* nutrio. *Lebens wet / of Lebens manier*. G. Ein gewisse Ordnung mit essen und trincken. Gall. *Diète*, *Regime de vivre*. A. Diet.

DIÆRETICA, sunt Medicamenta corrodentia & exdentia, à *diæretis*, divido.

DIÆTETICA, est pars Medicinæ præscribens cognitionem & usum rerum sex, quibus sanitas, & vita nostra, ejusque regimen maximè constat, ut imminentes morbi præcaveantur, & præsentès profigentur: Hæc sæpè dicuntur *res non naturales* à scholis: ut sunt aër, cibus & potus, motus & quies, somnus & vigilia, Animi Pathemata, excreta & retenta: quæ si modum excedant, morbos pariunt, ex *diætâ* alo, nutrio. B. *Lebens wgs*. G. *Manner und ordnung zu leben*. Gall. *Partie de la Médecine qui enseigne la diète*, & *un reglement de vivre*. A. Diète.

DIAGNOSIS, est signorum præsentium cognitio: sive cognitio, quâ præsentem morbi conditionem dignoscimus. Estque triplex partis affectæ, ipsius morbi, ejusque causæ recta investigatio, ex *d. à* per, & *γινώσκω* cognosco. B. *Kentzeichen*. G. *Kentzeichen*. Gall. *Signe*. A. *Diagnostick* or the signs of a disease.

DIAGRYDIUM, vide *Scammonium*.

DIALEMMA, idem quod *Apyrexia*, ex *d. à* in, & *ἀίρω* relinquo.

DIALEPSIS, est quædam interceptio: item intermissio quædam in fractura cum vulnere vel ulcere, ubi intermedium spatium relinquitur, pro ulceris aut vulneris curatione, itaque est intermissio deligationis, à *διαλέπω* inter relinquo.

DIANOEA, est mens præmeditata, à *διανοία* præmeditator.

DIAPASMA, Plinio, Medicamentum aridum ex ficis pulveribus conflatum inspersibile, quod aut vestibus ad gratiam odoris, aut ulceri, vulnerique variâ ratione, aut potui etiam ad luxum inspergitur, Gr. *διπάσμα*, κατὰ πάσμα, κατὰ πᾶσιν φάρμακον. *Oribasius* non malè discrimen inter has voces ex *Antyllo* ponere mihi videtur, ut *ἐπάσματα* sint, quæ fudoribus cohibendis, & commovendo pruritu adhibentur, quæ *Sympasmata* & *Aspergines Aurelianus* nominat: κατὰ πάσματα sunt, quæ ulceribus superponuntur, *ἕξις* etiam dicta: *διπάσματα* verò conciliandæ fragrantiae ergo inventa.

DIAPEDESIS, est ea conditio vasorum, qua membranacea latera ita divelluntur à causa intus extendente, ut inter fibras nascantur interstitia hiantia, quæ emittunt in cavitate contentum ex *διὰ* per, & *πῆδω* salio, salto. B. *uitbrekting*. G. *Aufzbrechung*. Gall. & A. *Dilaceration*.

DIAPEGMA, est instrumentum Chirurgicum, dictum & *Intercolumne*, sive pars transversaria, ad crurum laterumque compagine firmandam, à *πυρῶ* compingo.

DIAPHANUM, est omne quod pellucidum est, ut humores oculares, tunica cornea, septum lucidum &c. à *διαφάνω* pelluceo.

DIAPHENICUM, est compositio ex dactylis. Ex *διὰ* & *φῆνι* Dactylus. B. *Conserf van Dalen*.

DIAPHORESIS sive **TRANSPIRATIO** & **SUDATIO**, est decedentia omnis generis effluviarum per invisibiles corporis poros, ex *διὰ* per, & *φῆω* fero. B. *uitwaasfening*.

DIAPHORETICA, Medicamenta sunt, quæ invisibilem perspirationem ex vasis cutaneis minimis augent, sanguinem paulultim magis agitando quàm naturaliter solet. B. *uitwaasfemende middelen*. Gall. *Diaphoretiques*.

DIAPHRAGMA, *φῆνις* seu *septum transversum*, & *dissertum* *πυρῶ* *Arif*. est sepimentum musculosum thoracem ab abdomine distinguens, in medio tendinosum, exterius in ambitu musculosum est; œsophagus, arteria magna, vena cava &c. per illud transeunt: oritur inferiori parte dextrâ à tribus primis lumborum vertebra, sinistra ab ultima & penultima thoracis, tendineo, ac mox carneo, principio, fibris directis ascendit, tendinescitque; parte superiori, principio membranaceo tenui statim carnoso ex toto

toto margine cartilagosorum apicum costarum inferiorum & infimâ parte sterni ortum, fibris centrum petentibus decurrit, tendinescit, prioribus confunditur, undè agens ex convexo planum fit, hinc abdomen & contenta arctat & premit; hinc respirationi unâ cum cæteris musculis infervit, & motu suo excrementa alvina foras convehit, à *διαφράσσα* *sepio*, munio. Tribuitur non tantum huic parti illud nomen, sed & Mediastino, septo in naribus, septo cerebrum in duo hemisphæria secanti, auris Tympani membranæ, aliisque, à *διαφράσσα*, *sepio*, munio. B. *Middel-rift / middel-schot*. G. Das Zwerckfell, brustfell, gehæge. Gall. *Diaphragme*. A. Midriff, or diaphragme.

DIAPHRATTONTES, sunt membranæ, pleura, diætæ, quæ thoracem intus succingunt, & in medio septum vulgò *Mediastinum*, relinquunt, à *διαφράσσα* *sepio*. Vide *Diaphragma*. B. *Middel-schot / middel-rift*. G. Das zwerckfell, brustfell im leib. Gall. *Diaphragmes*. A. The Pleura and mediastin.

DIAPHTHORA, est corruptio alicujus partis in corpore, à *διαφθία* corumpo. B. *Verderbung*. G. Verderbung. Gall. *Corruption*. A. Corruption.

DIAPLASIS, est membri luxati vel fracti restitutio, à *διαπλάσσα* conformo.

DIAPLASMA, est unctio sive fomentum, à *διαπλάσσα* illino.

DIAPNOE, idem quod *Diaphoresis*, à *διαπνία* perspiro. B. *uitwaasseming*. G. Die Aufzdæmpfung. Gall. *Transpiration*. A. Exhalation.

DIAPYEMA, idem quod *Empyema*, ex *δια* per & *πύς* pus.

DIAPYETICA, sunt Medicamenta pus maturantia, à *διαπύς* suppurō.

DIARIA FEBRIS, idem quod *Ephemera*.

DIARRHOEA, est copiosus alvi fluxus, in quo liquida egeruntur absque dolore, sanguine, pure. *Diarrhoea* in multis morbis evenit, præsertim in quibusdam febribus & habet suas species. I. *Gravis* est, ubi paucis intervallis, interdum fermè citra remissionem copiosè per repetitos fluxus, nunc majores, nunc minores, excretis primò fecibus, humores expelluntur visceri, aquei, bilioti, flavè aut aliter constituti unâ cum mucò quodam *fundum* *matulæ*

tula occupante: adfunt Febris, Anxietas virium Lapsus, neque dolor urget, sed murmur auditur subinde, cum dejectio fit, podex tamen nonnihil dolet, Nausea vel vomitus sæpè incidunt, & potus vel cibus ingestus unà transit. II. *Serosa*, ubi tantum aquea & fluida prodeunt, cum Murmure, Tenesimo & aliquo dolore: hæc Phthisi, Hydropi, Scorbuto &c. familiaris est, ac subindè in iis, qui sunt frigori sustinendo, minus validi, vel quæ à pedibus refrigeratis accidit. III. *Maligna*, quæ est in Peste, Febris malignis, Variolis, Morbillis cum recedere putantur ad interiora, contingit, in hac vires subito dejiuntur & Anxietates non leves oriuntur. Humores sunt omnis generis, sæpè fetentes, atque si à Variolis, etiam crustæ & pelliculæ in Excretis, quasi hæc viâ exirent variolæ, ipsæ apparent. IV. *Critica* dicta, quæ cum levamine evenit in morbis, vel etiam in sanis, quos nisi subindè Diarrhœa juverit, malè habent. V. *Hypercatarsis*, sive *Superpurgatio*, id est Diarrhœa valida à medicamento purgante, aut Emetico excitata, à *διάρρη* perfluo. B. *De Loop*. G. Bauch-flusz, durch-lauff, die Ruhr. Gall. *Flux de ventre*, *Cour de ventre*, *la Foire*, *Diarrhée*. A. A diarræa, Looseness or flux of the belly. Lusitan. *Biche*.

DIARTHROSIS, sive ABARTICULATIO, & COARTICULATIO, seu DEARTICULATIO, est compositio ossium ab invicem separatorum ad evidentem, validum, facilemque motum comparata: qualis est in brachio, manibus, femore, pede &c. Vide *Articulatio*. Ex *διὰ* per, ex, *ἄρθρον* membrum, articulus. B. *Zwungting der beenen / losse leding*. G. Gliederung. Gall. *Diarthrose*, *espece d'Articulation*. A. Conjunction of the Bones.

DIASCORDIUM, est Medicamentum aliquod compositum, electuarii consistentia, usitatissimum, à Fracastorio autore inventum, Antidotum famosum.

DIASTOLE, est, Arteriarum, Auricularum & ventriculorum Cordis per impressum sanguinem dilatatio, quæ actio est opposita Systoli, quâ sanguis per diastolen acceptus comprimitur, & expellitur; ex *διὰ* per, & *στόλη* mitto. B. *Opening des hertzs*. G. Oeffnung des hertzens. Gall. *Diastole ou dilatation du cœur*. A. The dilatation of the heart.

DIATERETICA, est pars Hygieinæ, quâ sanitas firmatur.

ma conservatur, quæ pro ætate & constitutione hominis varia est, ex *diæta* victus ratio, & *regio* seruo. Vide *Diæta*.

DIATESSARUM, est Medicamentum ex quatuor ingredientibus compositum, ex Aristolochia nempe, Gentiana, Baccis lauri & Myrrha, quæ Melle excipiuntur, ex *diæ*, ex & *τεσσαρες* quatuor. B. *Connchens Triakel* & *Paarde Triakel*. Sed nomen nimis vile, pro tam egregio Medicamento.

DIATHESIS, est dispositio corporis sani vel morboſi, quâ ad actiones peragendas benè vel malè sumus dispositi, à *διαθίς* dispono.

DIAZOMA, idem quod *Diaphragma* seu *Septum Transversum*, ex *diæ* & *ζώνη* cingulum.

DICHALCUM, est pondus duorum areolorum, continens tertiam oboli partem: Obolus enim habet areola sex.

DICHOPHYIA, est capillorum vitium, quando extrema eorum bifariam plerumque in partes finduntur, ex *δι* dupliciter, & *φύω* cresco. B. *Spittinge des hairs*.

DICROTUS, est pulsus bis feriens, ex *dis* bis, & *κρότος* pulſo. B. *Subbelt slaande pols*.

DICTAMNUM, **DICTAMNUS**, species est Origani; planta est pulchra & visui grata, caules habet duos circiter pedes altos, villosos, purpureos, ramosos, aut in alas divisos; folia obrotunda, & parum acuta, lanuginosa, odorata, saporis acris: flores cum verticillis in longas & laxas spicas congeruntur, coloris purpurei, in singulo flore galea est erecta, bifida, subrotunda, barba tripartita: femina quatuor subrotunda, in capsula, quæ flori tanquam calix inservivit, inclusa; radix parva, numerosa: crescit hæc planta in Candida, in monte Ida unde ad nos sicca deferitur; nomen accepit ἀπὸ τοῦ δίκτυον à pariendo, quod parientibus opituletur, opemque promittat hæc planta. Gall. *Dictame de Candie ou de Crete*.

DICTAMNUS ALBUS, vide *Fraxinella*.

DIDYMI, sunt gemelli, unico partu editi. Item Testiculi, à *δίδω* duo.

DIES CRITICI, vide *Critici dies*.

DIGASTRICUS sive **GRAPHOIDES**, est musculus biventer, qui à processu mammiformi ortum adipiscitur, descendens tendinem facit, quo per musculum stylohyoideum,

deum, & ligamentum annulare hyoidis transit, inde rursus carnosus fit, & in parte menti interiori mediâque interiorius definit; & maxillam inferiorem deorsum trahit, ex his bis, & γαστήρ venter. B. *Two-bellied spier*. G. *Der zweybauchige mausz*. Gall. *Muscle Digestrique*. A. *The two bellied muscul*.

DIGERENTIA, vocantur medicamenta, quæ vulneri, aut ulceri applicata, illa in hanc conditionem disponunt, ut bonum in iis nascatur pus, quod sit liquida allata conservando ab acedine, & vascula excrementa ita moderando, ut nec luxurient, nec exedantur nimis, vel arida fiant. *Digestiva* quoque vocantur. B. *Eyter machende dinggen*. G. *Eyter machende mittel*. Gall. *Digestifs*. A. *Digestive*.

DIGESTIO, est, cum tincturæ, Infusiones, &c. blando ignis calore soventur, ut res crudæ in iis latitantes dissolvantur, crassæ incidantur, viresque affuso liquido communicent, inutiles verò in fundo desidant; atque hæc peragitur arenâ calefactâ, simo equino, athanorè &c. B. *Digerering / dooz warinte uithaling*. G. *Digerirung*. Gall. & A. *Digestion*.

DIGESTIVA, vide *Digerentia*.

DIGITALIS, est planta, quæ habet caulem duos vel tres pedes altum, crassum instar pollicis, angulosum, villosum, rubicundum, excavatum: folia serè verbasco similia, oblonga, acuta, in margine incisa, villosa, superne atro-virentia, inferne incana: flores monopetali tam singularis structuræ, ut perfectè referant digitabula parte anteriori, in bina labia sunt discissi, coloris purpurei, juxta caulium longitudinem plerumque nascentes, pedunculis brevibus villosis caulibus adhærentes; his floribus decisis sequitur fructus oblongus, villosus, in duas cavernulas divisus, semina exigua continens: radix est fibrosa, amara: hæc planta crescit in locis arenosis ficcis, præsertim in montibus. Quæ à similitudine florum, qui digitale pulchrè referunt ac exprimunt, nomen habet. B. *Dinger hoeds-kruid*. G. *Finger hut, finger-kraut*. Gall. *Digitale*, *Gants vostre dame*. A. *Fox glove*.

DIGITUS, sive δάκτυλος. Singulis manibus, singulisque pedibus tribuuntur quinque. In Manu habemus *Pollicem, Indicem, Medium, Annularem, & Auricularem*. In

pedibus propriis nominibus non gaudent. Est item quædam mensuræ species, quibus rerum intervalla metiuntur. B. *Gen duim / de wys-vinger / middel vinger / ring-vinger / pinck.* G. Der daum, der zeiger, der mittel-finger, der gold-finger, der klein finger. Gall. *Le pouce, le doigt indice, le milieu, l'annulaire, le petit doigt.* A. Thumbe, Fore finger, middle finger, ring-finger, little finger, *in Pede.* B. *Coonen.* Gall. *Orteils.*

DIGLOSSON, seu HYPOGLOTTON, vocatur etiam *Laurus Alexandrina*, Latinis *Bisslingua*, quod supra folium, aliud foliolum linguæ simile, gerat, ex *dis* duplex, & *γλωσσα* lingua.

DILATATIO, est, cum meatus vel receptacula plus debito distenduntur, ut in Varice, Aneurismate &c. Gr. *διεγερσις*, ab *διεγίνω* dilato, amplio. Item, significat diastolen cordis. B. *Gen verwyderinge.* G. Aufzbreitung, Aufstreckung. Gall. & A. *Dilatation.*

DILATATORIUM, est instrumentum Chirurgicum quo uterus, vel os ejus dilatatur & aperitur; vocatur etiam *Speculum*, & *Dioptra*, quia per id in os vel uterum introspicimus. B. *Gen verwyderend instrument.* G. Ein Ausbreitend instrument. Gall. *Dilatatoire.* A. An instrument to stretch out, or open any place.

DILUENTIA, sunt quæ permista alicui fluido, ejus partes magis fluidas, vel partes antea non fluidas, jam fluidas reddunt, eâ lege ne immutent partes ipsas. B. *Verdunnende middelen.* Gall. *Diluyans.*

DILUTUM, dicitur quod est mixtum: undè vinum aquâ mixtum dicitur *Dilutum.* *Dilutum* verò substantivum factum, est id liquidum, in quo aliquid certo tempore maceratum & infusum fuit: ut si in vas vini appositum absinthium fuerit, deindè post interjectum tempus abstractum, id vinum absinthii *Dilutum* vocatur, idem quod *Infusio.*

DINICA, sunt Medicamenta contra vertiginem, à *δινειω* circumago.

DINUS, idem quod Vertigo, à *δινειω* circumago.

DIOBOLON sive GRAMMA, est obulorum duorum pondus, sive scrupuli unius, ex *dis* & *βολα*.

DIONYCIA, vide *Hedera.*

DIOPTRA, est speculum matricis, sive dilatatorium, quo

quo uterus, in foetus mortui extractione ejusque ulcerationum inspectione, dilatando ampliatur, à *διωπτόριον* perspicio. B. *Een moeder-beruyderend instrument / een moeder-spiegel*. G. Ein Mutter-spiegel. Gall. *Dilatatoire de la matrice ou speculum matricis*. A. An Instrument to open the womb.

DIORTHOSIS, est operatio Chirurgica, quâ membra aut corpora curva in debitum statum restituuntur, à *διόρθωσις* corrigo, emendo.

DIOTA, est vas circulatorium à duabus auribus, utrumque brachium lateribus applicatum amplexantibus, dictum. Hujus inferior pars est in modum cucurbitæ, cui impositus est alembicus, in summo canalem, qui liquori infundendo inserviet, habens, in loco autem conveniente duobus rostris incurvatis & in cucurbitam à capitulo humorem condensatum devehentibus præditum, ex *δι* duo & *οτ* auris. B. *Een vat met twee ooren / een dubbelt vat*. G. Ein zweyhencklicht faß, das zwey oehr hat. Gall. *Vaisseaux à deux anses*. A. A Vessel with two Handles. Item est vasculum vel poculum, ex ligno odoro confectum & resina incrustatum. B. *Een riekende beker*. G. Ein wolriechendes becherlein. Gall. *Coupe odorante*. A. A Sweet smelling cup.

DIPCADI, est species Hyacinthii botryoidis; ex vox barbarica, dicitur & *Tipcadi*.

DIPHRYGES, est genus recrementi metallici, quod subsidet, dum æs in fornace fusum aqua frigida perfunditur.

DIPLASIASMUS, est morborum reduplicatio: Item duo musculi brachii circumductioni inservientes, à *διπλάσις* duplico, vel *διπλάσις* duplo major.

DIPLOE, est vas duplex, quod Chymicis usu venit, uti quando vas continens alio vasi arena, cineribus aut aqua repleto imponitur. B. *Dubbelt vat / een bad*. G. Ein zweyfach faß. Gall. *Vaisseau double*. A. A double vessel: à *διπλόω* duplico.

DIPLOE, seu **DIPLOSIS**, est Cranii duplex tabulatum, paries, squama, seu lamina. Dicitur & tabula, quarum inferior vitrea, ob teneritudinem appellatur. Sive potius est substantia cellulosa, inter utrasque lamellas, quibus constat cranium, interjecta, in qua continetur substantia

tia medullosa cranii. B. *Hersin-tafels / tafel-sejdsels /*
het mergachtig deel tussehen beide de tafels van 't
behhencel. G. Die fugen der Hirn-schalen. Gall. *le Diplcè.*

DIPLOMA, idem quod *Diplcè.* Sumitur aliquando pro
 linteo complicato, *πρόμα Αἰγινεῖα, πρόμα ἄνα, διπλω-*
μα Hesychio, Plagella Celso, Aurel. B. Compres / gebou-
wen band / een opperoidde band. G. Ein Truch tuch,
 ein distillier zeug. Gall. *Compreffe.* A. Complicated linnen.

DIPSACUS, Est planta, quæ habet caulem quatuor
 vel quinque pedes altum, pollicis crassitie, erectum, fir-
 mum, ramolum, striatum, spinis quibusdam parvis cin-
 ctum: folia sunt longa, lata, bina opposita, juxta longitu-
 dinem caulis & ramorum in dorso & latere hirsuta, positu
 suo pelvis vel lavacri speciem constituunt, ubi humor
 semper continetur: flos est flosculosus, flosculis scilicet
 in capitulum quoddam collectis favis æmulum; capitulum
 autem componitur ex plurimis foliis imbricatis, squam-
 marum instar positis, & axi medio affixis, è quorum alis
 surgunt flosculi multifidi, Embryonis parti supremæ insi-
 dentes, & abeuntes deinde in semen plerùmque striatum
 quadrangulare, oblongum: radix lævis, candida, impen-
 se amara est. Est Carduus fullonum: ejus folia ita confi-
 tuta sunt, ut circa truncum alterum excipiat alterum, ita
 ut catini instar aquam semper servent, ac si truncus siti-
 ret, vel nomen à contrario invenit, quoniam concavo ala-
 rum sinu, rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad abi-
 gendas sitis injurias abutitur, hinc à *διψα* sitio. Latinis *La-*
brum Veneris, nempe à catinato foliorum habitu hoc no-
 men contraxit, quæ se anfractuosa sinuantia ambage, pel-
 vis vel lavacri speciem constituunt, & intra se humorem
 nunquam non retinent. *Virga Pastoris* haud dubiè dicta
 est, ob longas virgas, quibus cardui ad poliendos pannos
 utiles insident, quas pastores fortè sumunt, & ea parte
 qua possit manu capi aculeis nudant, reliquâ autem acu-
 leatâ parte gregem ducunt. *Carduus* verò *Fullonius* cœpit
 appellari, quod ea rudes pannos, velut echino quodam
 expoliunt, detractisque floccis concinnant. B. *Haarden /*
Dolders haarden. G. Carten-distel, Weber-karten. Gall.
Chardon de Foulon, chardon à Bonnetier, chardon à car-
der, Verge à Berger. A. Teafel.

DIPSACUS, idem quod *Diabetes.*

DIPTAMNUM, idem quod *Dictamnium*.

DISCRETORIUM, est idem quod *Diaphragma*. Sic dictum quia Thoracem & ventrem, casu tamen, discernit.

DISCRIMEN, fasciarum species est, quæ in frontis phlebotomia & temporum, adhibetur.

DISCUTIENTIA, sunt medicamenta, quæ liquidum in vasis, vel extra ea, sive stagnans, sive coagulatum subtilitate suâ dissolvunt, dissipantque sine solutione sensibili continui in externis. B. *Verdybende middelen*. G. *Vertreibende mittlen*. Gall. *Discussifs*. A. *Discussing medecines*.

DISLOCATIO, idem quod *Luxatio*.

DISPENSATIO, Pharmacopæis dicitur, quando simplicia alicujus compositionis ordine dispensantur, ne quid ingredientium oblivisci possit.

DISPENSATORIUM, dicitur *Liber Pharmaceuticus*, continens omnia Medicamenta tam simplicia quàm composita, secundum mentem Doctorum, qui in hac vel illa urbe praxin exercent, uti est Amstelodamense, Londinense, Bruxellense &c. Dicitur quoque *Pharmacopœia*. Ex hîce Medicamentis secundum normam, & dosin officina Pharmaceutica instruitur. B. *Gen Apotekers Winkelbofs*. G. *Apoteker-buch, Apoteker taxe*. Gall. *Dispensatoire*. A. A *Dispensatory*.

DISPOSITIO, est habitus, quo ad actiones peragendas, benè, vel malè sumus dispositi. Vide *Diathefis*.

DISSEPTUM, idem quod *Diaphragma*.

DISSIMILARES, partes sunt, quæ in varias partes sibi dissimiles dividi possunt; ut manus, vena, musculus, quibus opponuntur similes. B. *Deelen die malhander niet gelyk zyn*. G. *Ungleiche theilen*. Gall. *Parties dissimilaires*. A. *Dissimilar parts*.

DISSOLVENTIA, idem quod *Discussientia*.

DISSOLUTIO, est, quando metalla, lapides, salia, resinæ, aut aliud quid in spiritu vini aliove liquore dissolvuntur. Vel quando corpora arte Chymicâ, in sua elementa rediguntur. B. *Gen ontdoeninge / dissolutie / ontbinding*. G. *Aufcesung*. Gall. & A. *Dissolution*.

DISTENSIO, est, quando partes ab alio inflantur, dilatantur, & relaxantur, ut ex effervescentiis vel contractionibus in intestinis concitatis, oriuntur flatus & non raro pressiones doloresque. B. *Gen uittrekkinge*. G. *Aufz-*

Aufzstreckung. Gall. *Distension*. A. Distension.

DISTICHIA, & **DISTICHIASIS**, est duplex pilorum in palpebris ordo. Item continuus Lachrymarum defluxus, à pilorum in palpebris, ordinariis pilis subnascens, punctione, ex *dis* malè, & *ειχω* incedo, vel ex *dis* & *ειχ* pilus. B. **Dubbele hairkens der Oogschelen.**

DISTICHTUM, vocatur Hordeum minus seu æstivum: sic dictum quod spica tantum duos granorum ordines habeat.

DISTORSIO, est, cum partes situ aut figurâ peccant. B. **Derbyapinge / verwringung.**

DISTRIBUTIO, intelligi potest de quocunque humore singulari per corpus distributo; ut cum chylus ex ventriculo & intestinis papillas intestinales (à Willisio *tunica glandulosa* dicta est) subeat, & per venas lacteas, ductumque chyli ferum, in venam subclaviam exantlatur, ut unâ cum sanguine circuletur & purpureo colore induatur. Vel quando sanguis ex corde, & succus cerebri ex nervis per totum corpus distribuatur, & talis distributio vocatur *διαιμοσις*. Verum de excrementis, dicitur *διαχωρησις*. B. **Distributie / uitdeilinge.** G. Aufztheilung. Gall. *Distribution*, *Division*, *Partage*. A. Distribution.

DIURESIS, est urinæ per renes secretio, quæ hoc modo peragitur: adjacent arteriis renalibus exiguæ glandulæ, vel laterales arteriolæ cincinnatæ, quibus serum à sanguine secernitur, & per canaliculos exiguos, (ex quibus renum substantia maximâ ex parte constat) ad carunculas papillares, & deindè ad pelvim, ureteres, vesicamque foras deducitur, ex *dis* per, *ίω* fluo. B. **Pis-schepding / pissen.** G. Harnen. Gall. *Secretion d'Urine*. A. Urine.

DIURETICA, seu **URETICA**, urinaria Medicamenta *Aurel.* sunt Medicamenta, quæ sanguinem incidendo & dissolvendo, serum per renes, ad vesicam copiosius determinant, ex *dis* per, *ίω* urina, & *ίω* fluo. B. **Pisdrivende middelen.** G. Harn oder wasser treibende mittlen. Gall. *Diuretiques*. A. Medicines Causing Urine, or piss-drivers.

DODECADACTYLUM, five **DUODENUM**, est intestinorum tenuium primum, à ventriculi pyloro incipiens, & primo perpendiculariter, deindè horizontaliter, à dextra abdominis parte versus renem sinistrum, excurrit: recipit,

capit, ad trium vel quatuor digitorum distantiam à pyloro, oscula ductus cholidochi & pancreatici, pro bilis & succi pancreatici susceptione: tunicarum ejus crassities major, quàm reliquorum tenuium; sed cavitas ferè minor; glandulas Brunneri copiosissimas habet: terminatur ubi jejunum incipit, ex δωδεκα duodecim, & δάκτυλος digitus, ob longitudinem duodecim digitorum; quod tamen in nostris hominibus nunquam observatur; fortè Veteres ex brutorum inspectione hallucinabantur, fortè erunt digiti tantum transversi. B. *De twaalf vingerige darm.* G. Der zwölff finger darm. Gall. *Duodenum.* A. The gut duodenum.

DODECAPHARMACUM, est compositio constans ex duodecim simplicibus, ut unguentum Apostolorum. Ex δωδεκα, duodecim, & φάρμακον Medicamentum.

DODRANS, est pondus unciarum novem. Item mensura duodecim digitorum, aliàs palmus major Latinis, & Gr. σπιθαμή dicitur. Dodrantalis itaque cauliculus vocatur, qui longitudine duodenas æquat digitos.

DOGMATICA, MEDICINA, seu RATIONALIS, quæ ex observatis & analogia ratiocinatur hujus author fuit Hippocrates, & post eum Galenus, qui experientie rationem addidere, ita à δοξία censèo. B. *Gen regelmäßige Medicyne.* G. Eine regelmässige und verständigige Artzney. Gall. & A. *Medicine Dogmatique.*

DOGMATICI, sunt, qui experientie rationes inquisitionerunt. B. *rechtmatige Medicyns.*

DOLICHOS, est simlax hortensis seu phaseolus, est inter leguminum species, nomen accepit à longitudine filiarum aut fructuum, δολιχός enim est longus.

DOLIUM, idem quod Lolium, mutato L. in D.

DOLOR, Gr. ἄλγημα, ὀδύνη, πόνος. Quid sit, dici non debet, cum nemo sit, cui id persuadeas, nisi aut dolet, aut doluerit aliquando, quod animadverti debet adversus eos, qui putant, se bene definivisse, cum dolorem dixerint esse vel continui solutionem, vel periculum ruptionis fibrarum, vel denique summam distensionem, à qua ruptionis periculum abesse nequit, sed in iis non consistit dolor. Verùm dolor est ingrata perceptio in mente orta, quod Nervus, ex Cerebro originem habens, tam valide per causas distendatur, ut periculum ruptionis incurrat.

Si autem rumpitur, non amplius ille dolet, sed rami nervosi laterales jam magis quam antè distracti, eum sensum excitant. Pro varietate etiam variant nomina, ut *Algens*, si frigus addit. *Gravatus*, si caput vel alia pars gravatur. *Pungens*, quando gladii instar pungit. *Ostocopus*, quando dolor circa ossa est. *Stupidus*, si vix sentiatur, aut saltem ferri possit. *Tensivus*, quando tensio addit. Sic à parte affecta, etiam varia fortitur nomina. In capite *Cephalalgia*, *Cephalæa*, *Hemicrania*, *Crapula*, &c. Circa articulos, *Arthritis* dicitur. In renibus *Nephritis*, in alvo *Colicus* &c. B. *Pyru* / *wre*. G. Der Schmerz. Gall. *Douleur*. A. A Pain.

DONAX, idem quod *Calamus*.

DORIA HERBA, est species Solidaginis faracenica. Nomen accepit ab *Andrea Doria*, Genuensi Duce, qui eam ex Africa attulit. Quidam Doriam à luteo aureoque colore, nomen accepisse dicunt: Aurum enim Gallis *Or* appellatur.

DORONICUM, est planta officinalis, quæ habet folia ampla, subrotunda, viridia, lanuginosa, cucumeris satis similia, sed magis exigua, & molliora: caulis pedem circiter altus est, parùm lanuginosus, rotundus, striatus, in summitate in plures ramusculos divisus, floriferos: flos est radiatus *Astere* major, flavus: hujusque discus ex flosculis, corona ex semiflosculis componitur, semen est paposum, minimum, nigricans, calidum est, ac sudoriferum insigne: radix composita ex radiculis oblongis, rotundis, tuberosis, nodosis, digiti minoris crassitie, ex viridi pallescentibus, plures ex uno capite tenuibus quasi filis dependent, saporis subacris, subdulcis, ad Glycyrrhizam accedentis, odoris nullius, saporis minus aromatici, quam Glycyrrhiza. Hæc quibusdam suspecta est & venenata habetur, quia quibusdam animalibus exitiosa deprehensa fuit, undè non *Doronicum*, sed *dæmoniacum* appellat *Marantha*, & fortè quia gustata in faucibus relinquit aliquam acrimoniam, & infestâ dulcedine os replet; qui venenatam dixerunt, crediderunt esse *Aconitum* *Theophrasti* à *δοξος* & *νικη*: sed illam venenatam esse adhuc minimè constat. *Avicennæ Durinigi* & *Doronigi*, atque hinc devolvitur *Doronicum*. G. *Gambsen-wurtz*, *Schwindel kraut*. Gall. *Doronic*. A. *Leopards-bane*.

DOR-

DORSUM, feu Tergum, pars thoracis posterior dicitur. Gr. *ῥάσος*. *Dorsum manūs* vel *Pedis*, est exterior eorum facies. Ita gibba nālī, scapulæ & illi ossis pars etiam dorsum appellatur. B. **De rug.** G. Der Ruecken. Gall. *le Dos*, *l'Eschine*. A. The Backe.

DOSIS, est Medicamenti determinata portio, sive quantum unicā vice exhibetur vel propinatur, à *δίδωμι* do. B. **Diste.** G. Gewisse Maßz einer Artzney. Gall. *Dose*, *Prise*. A. A Dose.

DOTHIEſEN, idem quod *Furunculus*.

DRABA, vide *Arabis*.

DRACHMA, est & pondus & mensura. *Ægyptiaca* fuit olim & *Attica*. Illa pendeat obolum, hæc verò scrupulos tres, vel obolos sex, ut & hodie in officinis. Octo constituunt unciam. Signatur signo ζ olim *δραχμή* dicta fuit. Et signabatur cum Δ quod ab inferiore parte \circ habebat, quandoque manipulum significat, à *δραχίνομαι* prehendo, manu corripio. B. **Sen Dragne** / **sen vierendeel loots**. G. Ein drachme, der vierte theil eines loths, een quintlejn. Gall. *Drachme*. A. A Dram.

DRACO HERBA, Est planta, quæ habet caules plures, tres pedes altos, tenues, duros, parum angulosos, folia plurima gerentes longa & angusta instar lini, odorata, coloris viridis, obscuri, splendentia, saporis acris, aromatici, cum dulcedine quadam grata Anisum referente: flores in summitate caulis crescunt instar abrotani, sed minimi, his succedunt fructus parvi, rotundi, & squamosi, qui singuli continent semen: radix longa, ramosa: est herba non insuavis odoris ac saporis: ejus nomen videtur fuisse *Taracon*, *Tarchon*, *Tragum*, *Tragium* &c. hinc mutato T in D, oritur *Draco*, & B. **Dragon**. G. Dragon. Gall. *Estragon*, *Dragon*. A. Taragon.

DRACO ARBOR, & **DRACONIS SANGUIS**, est arbor exotica, cujus lachrymæ rubicundum & sanguineum fundunt succum resinofum, undè ei nomen impositum: additur *Draconis*, quoniam profluit ex arbore *Dracone* dicta, ex cujus cortice vel descisso, vel spontè destillat. B. **Draken-bloed**. G. Drachen-blut. Gall. *Sang de Dragon*. A. Dragons-blood.

DRACONIS SANGUIS, est *Lapathum Rubrum*, cujus folia costas habent obscure rubicundas, feu sanguineas,

neas. B. **Draken-bloed**. G. Drachen-blut. Gall. *Sang-Dragon*. A. Dragons-blood.

DRACONTHÆMA, idem quod *Sanguis draconis*. Ex *δράκων* draco & *αἷμα* sanguis.

DRACONTIA, Est planta, quæ habet unicum caulem tres pedes circiter altum, pollicis crassitie, erectum, cortice tectum cutim serpentis referentem : folia profundè incisa in magnas, varias, & profundas lacinias, angusta, polita, carnosâ, splendentia, caulibus longis & fungosis adhaerentia, cætera ut in aro : radix est crassâ, ferè rotunda, carnosâ, externè coloris flavescentis, internè albescentis, saporis dulcis : crescit hæc planta in locis umbrosis, præsertim in regionibus calidis. *Dracontium*, *Dracunculus*, *Serpentaria*. Nomen à figura sumpsit : caulis enim glaber purpureisque respersus lituris, verticolori facie, corpus anguinum repræsentat, & æquat longitudine. Vertex quoque sinuoso oris hiatu, linguam exerens cruentam, caput exprimit. Atque hinc est quòd Veteribus etiam Romanis *Colubrina* ac *Serpentaria* nuncupata sit : vel sic dicta, quòd è terra ad primas serpentium vernationes exeat, rursusque cum iisdem se in terram recondat, nec omninò occultata ea appareat serpens : dicitur & polyphyllus. B. **Speer-wozel** / **Speer-kruid**. G. Schlangenkraut, drachen-wurtz. Gall. *Serpentaire*. A. Dragon-wort.

DRAUNCULUS, idem quod *Dracontia*.

DRAUNCULUS, est ulcus quod nervum ipsum pervadit : Item lumbricus longus, planus, non admodum latus, albus, qui cruribus Indorum frequenter innascitur, à *δράκων* draco. B. **Drach-gezweer** / **Drach-worm**. G. Drach-geschwær, drach-wurm. Gall. *Serpentaire*. A. A Dragon ulcer vel worm so called.

DRAGETA, idem quod *Tragea*.

DRAGMA, idem quod *Manipulus*.

DRAGMIS, idem quod *Pugillus*.

DRASTICA, sunt Medicamenta præsentissima & multarum virium; in specie sic vocantur purgantia fortiora, à *δράω* facio. B. **Dan stonden aan helpende middelen**. G. Bewahrte Artzney.

DROPACISMUS, est medicamentum externum, partibus rubefaciendis, adeòque motum in iis excitando, dictum, quo membra externa omnia extenuata; resoluta, fri-

frigida & humida, oblini solent. Estque vel simplex vel compositus. *Simplex* ex pice modica oleo liquata, con-
titat. *Compositus* præter picem oleo liquatam, recipit etiam
piper, pyrethrum, bitumen, semen rorismarini: & si opus
sit liccare, *Sulphur vivum, salem, cinerem sarmentorum*;
sin vellicare *Euphorbium*. Forma varia est, quidam enim
emplastri referunt, alii cataplasmatum formam. Lat. *Picatio*,
à *πέτρα* decerpo, colligo. B. *Een pik-pleister / zalf om
het hair uit te trekken*. G. Ein Pech-pflaster. Gall. *Drop-
pacisme*.

DROPAX, idem quod *Dropacismus*.

DROSOMELI, vide *Manna*.

DRUS, seu *Δρῦς*, quercus, à *δρύω* excortico, ejus enim
cortex *βυρραδίου* usui est: vel à *δρύω* erumpo, pullulo.
Veteres omne genus arboris *δρῦς* appellatione intellexe-
runt: posterioribus *δρῦς* omnem arborem glandiferam tan-
tum significat, & præsertim *Quercum*. Etymologia fit quo-
que à *δρύω* seu *δριῶ* arboribus & herbis vireo.

DRYPEPES, *Oliva*, sic vocatur quod fructus ex arbo-
re cadant, ex *δρῦς* arbor, ut apud Veteres, & *πίπτω* cado.

DRYOPTERIS, est Filicis species, & propriè Poly-
podium quercinum, ex *δρῦς* quercus, & *πτέρις* ala, quod
folia alarum in modum se expandant.

DRYPIS, est planta spinosa, ἀπὸ τοῦ *δρύπτειν* à lancinan-
do, pungendo, vellicando.

DUCTUS ADIPOSI, vide *Sacculi Adiposi*.

DUCTUS AQUOSI, vide *Vena Lymphatica*.

DUCTUS BILARIUS, vide *Porus Biliaris*.

DUCTUS CHYLIFERUS, est canalis, qui à superio-
ri Receptaculi parte oritur, sive est tantummodo Recep-
taculum in arctiorem canalem protractum simili, tenui,
membranosa, satis tamen firma, tunica formatum, valvu-
lis instructum, idcirco ubi chylo repletus, candidus appa-
ret, ubi verò inanis collabitur, ægrè, nec nisi ab exer-
citate reperitur, ab hac origine (sæpè duplici, mox
cocunte) flexuoso quodammodo (quandoque insulam for-
mans) mox recto itinere adscendit, in media corporum
vertebrarum thoracis sede, medio inter venam sine pari à
dextris & aortam descendentem à sinistris loco; ita tamen
ut aorta ipsi maximam partem incumbat: & hic est locus
ille; ubi certissime in quocumque cadavere reperiri potest
ille

ille ductus; nam licet inanis & collapsus sit omnino, levi ibidem loci, inter azygam & aortam vulnuscule pleuræ inflicto, atque illa paululum distracta, certò reperitur: pergit dein à descripto loco, semper incumbens vertebris, sub Oesophago, subter arcum venæ azygæ; (quæ arcum venosum in dextro latere, uti arteriosum aorta in sinistro format,) inde supra corpora vertebrarum sinistrorsum inclinat, pergit subter soporalem arteriam sinistram, usque ad medium ultimæ cervicis vertebræ, toto hoc decursu, sæpè infusas majores, minores, vario loco efformans; decurrit in cellulosa quadam substantia, sæpè ut alibi in corpore, pinguedine infarcta, sub pleura membrana, adeoque extra thoracis cavum, æquè ac vasâ spermatica, ureteres &c. hâc ratione extra cavitatem abdominis, sub peritonæo decurrere dicuntur: postquam ad mediam ultimæ cervicis vertebræ sedem sinistrorsum inclinando ascendit, ibi arcus forma incurvatus, sinistrorsum deorsum tendit, pone venam jugularem internam sinistram, & terminatur ubi plurimum in venam subclaviam sinistram, à parte postica, sub valvulis venæ jugularis internæ: præter valvulas semi utriculares, & geminatas, quæ in toto hoc ductu reperiuntur, quæque parte suâ convexâ receptaculum chyli, parte concavâ venam subclaviam respiciunt, datur & altera semilunaris, aperturæ ductus thoracici in venam subclaviam apposita, ita ut cornua ejus venam subclaviam respiciant, admittens liquidum ex ductu in venam subclaviam, sed regressum ipsi negans. Usus est Chylum & Lympham versùs cor, ex intestinis, & partibus inferioribus vehere & adducere: hinc non incongruè dici potest, vena cava chyli & lymphæ. vid. *Sacculus chyloferus*. B. *De gyl-leider / gyl-boeder / dauw-boeder / bozsbuis*. G. Der gylfuehrer, der brust-kanal. Gall. *Le conduit du Chyle ou Thoracique*. A. The Thoracik duct.

DUCTUS COMMUNIS. vid. *Vesica fellis*.

DUCTUS HYGROBLEPHARI, sunt quidam ductus, qui intra palpebras succum exonerant lymphaticum, quo oculi continud, ne arefiant, irrigantur, ex *ὕγρον*, humidum & *βλεφαρον*, palpebra. B. *Ogledens bevoigtigers*. Der Auglieder Wasser Røhre. Gall. *Les Conduits aqueux*. A. The ducts wherewith the eyes are moistened.

DUCTUS HYGROPTALMICI, idem ac *ductus Hy-*

grophlephari, ex ὕγδν humidum & ὀφθαλμὸς oculus.

DUCTUS LACHRYMALES, sunt, qui omnem lympham, quâ oculi irrigantur, suscipiunt, & per narium ossa incidentes in nares sese exonerant. B. *Traanbuiszen*. G. Der thränen kanal. Gall. *Trous lachrymaux, Conduits lacrymaux, Sacs lachrymaux, Conduits de Larme*. A. The lachrymal ducts.

DUCTUS PANCREATICUS, est canaliculus, ex pancreate ortum ducens, qui juxta, vel non procul à ductu bilario intestino inferitur; succum vehit Lymphaticum, quem in intestinum duodenum mittit, ad cibum (à fermento acido ventriculi & bilis admixtione) volatilifandum & fermentandum: Doctiss. *de Graaf* succum subacidum ex ipso ductu emulgere novit; alii etiam Medici cordati, inter quos *Phil. Matthæus Junior, Dom. Paisenius, Dom. Michaël Behm &c.* de succo istoc acido non parum ambigunt, & de morbis quibusdam, quos ex effervescentiis acidi succi pancreatici cum bile in duodeno derivat *Excell. Dom. Sylvius*, hætenus valde dubitant. Nos autem interdum pr. sanitatem acidum inveniri affirmamus, sæpè etiam salsum, & austerum; frequentius tamen insipidum & volatile, vide Anat. nostram Reform. B. *De atbleis-buis / de groote kliers-buis*. G. Der Pancreatische kanal. Gall. *Conduit Pancreatique, ou Conduit de Virsung*. A. The pancreatick duct.

DUCTUS RORIFERUS, sic à *Nobiliss. Bilfo* dictus, idem est quod *Ductus Chyliferus*.

DUCTUS SALIVARES, sive salivarii, sunt meatus qui à glandulis maxillaribus, parotidibus, sublingualibus, & glandulis parvis, per totam membranam oris, præcipuè per labra, palatum, buccas & linguam dispersis producti, succum salivalem effundunt in os, ad cibi solidioris dilutionem, missionem, solutionem, masticationem, deglutitionem, & nonnullam fermentationem promovendam. B. *Specksel-vaten*. G. Geiffer selze, speichel röhre. Gall. *Conduits salivaires*. A. The salivall ducts.

DUCTUS THORACICUS, idem quod *Ductus Chyliferus*.

DUCTUS UMBILICALIS, vide *Funiculus Umbilicalis*.

DUCTUS URINARIUS, idem quod *Ureter & Urethra*.

DUCTUS VIRSUNGIANUS, sic dictus ab inventore 1642. *Joan. Georgio Wirsung.* Idem quod *Ductus Pancreaticus.*

DUELLA, est Veterum pondus, pendens octo scrupulos.

DULCAMARA; seu GLYCYPICRIS, est Solani species, sic dicta quod saporem inter dulcem & amarum habeat; flore & fructu quidem refert solanum, verum ad distinctionem aliorum solanorum, dicitur solanum scandens, & non habet vires narcoticas solanorum; si pars recenter avulsa manducetur, per totum amaritiam diffundit, & paulo post dulcedinem mellitam. B. *Wiss-ranken.* G. *Hunds-kraut, je længer, je lieber, bitter-fusz.* Gall. *Dulcamere.* A. *Woody Nightshade or bitter-sweet.*

DULCEDO AMORIS, vide *Clitoris.*

DULCORATIO, idem quod *Edulcoratio.*

DUELLA, est tertia unciae pars, octonis scrupulis terminata.

DUODENUM INTESTINUM, vide *Dodecadactylum.*

DUPONDIIUM, pendet Drachmas quatuor, seu semiunciam. B. *Ein Loth.* G. *Ein Loth.* Gall. *Demi once.* A. *An half ounce.*

DURA MATER, vide *Mater dura.*

DYSÆSTHESIA, est difficultas seu vitium sensuum, ex *δύς* difficile, & *αἰσθητικῶν* sentio.

DYSCINESIA, est movendi impotentia, sive sit immunita, sive abolita. B. *Onmagt om te bewegen.* G. *Da man sich nicht bewegen kan.* Gall. *Impuissance à se mouvoir.*

DYSCRASIA, est inæqualis particularum in sanguine, vel succo nervoso mixtura, à *δύς* difficile, & *κράσις* miscio, tempero. B. *Ongestalte / onmatighheid.* G. *Veranderte gestaltnis.* Gall. *Dyscrasie.* A. *Idem.*

DYSECOIA, est audiendi difficultas, ex *δύς* difficile & *ακοῆ* audio. B. *Swaarhoorig.* G. *Harthoerung, Taubheit.* Gall. *Ouie dure.* A. *Heaviness of hearing.*

DYSELSES, (cui opponitur *Evelces*, vide suo loco) est is, qui ulceribus curatu difficillimis laborat, ex *δύς* difficile, & *ἔλκος* ulcus. B. *Die quade zweren heest.* G. *Der böse geschwer hat.*

DYSENTERIA, Lat. *Tormina*, est Diarrhoea cum Tenesmo

nessimo levioere vel graviore, totiusque ventris torminibus, ac sanguinis, etiam puris excretionem; hisce accedunt anxietates magnæ, dejectiones frequentes, quæ sæpè habent brevia intervalla, deinde mucus & pelliculæ prodeunt, quando Dysenteria alba dici solet; siti adhuc, febrì, inquietudine, viriumque imbecillitate laborant. Sed Dysenteria aliquando Epidemicæ sunt, aut cum peste, & in urbibus vel castris multos uno tempore affligunt. Nonnunquam excreta halitum exspirant qui adstantes inficiunt, à *δύς* difficile, & *ἔντερον* intestinum & *ῥέω* fluo. B. *bloo-loop / rood melizoen / bloedgang*. G. Die rothe Ruhr, der blutgang. Gall. *Dysenterie, Trenchée de ventre, Flux de sang*. A. The Bloody flux or dysentey. Lusit. *Biche*.

DYSEPULOTICA, sunt ulcera maligna, curationem respicientia, ex *δύς* difficulter, *ἄνω* super & *ἅλω* integer. Sed potius ab *ἄλλωμι* perniciem infero, derivandum censent. B. *Zweeren die niet willen toechelen*. Gall. *Ulceres malins*.

DYSODES, *δύσοσμο* vel *δύσεδμο*. Est omne illud quod malè olet, ut excrementa. Ei opponitur *Euodes*, ex *δύς* difficile, & *ὄλω* oleo. B. *Stinkende dingen*. G. Stinkende sachen.

DYSOREXIA, est appetitus diminutus. ex mala fucorum in ventriculo dispositione, ex *δύς* difficile, & *ὄγω* cupio. B. *Crage eet-lust*. G. Wenn man keine lust zu essen hat. Gall. *Degout, sans appetit*.

DYSPATHIA, est patiendi difficultas, cui opponitur *Eupathia*, ex *δύς* difficile, & *πάσσω* patior. B. *Onpatientig*. G. Ungedultig.

DYSPEPSIA, est difficultas cibos concoquendi, seu attenuandi, & subigendi per liquida affusa in ventriculo & intestinis, undè non rarò hi sequentes suam naturam, quam extra corpus animale induissent in simili calido humidoque loco, in nidorem, vel aciditatem convertuntur, ei oppositum est *Eupepsia*, ex *δύς* & *πίπτω* coquo. B. *Moepepke verdouwinge*. G. Undauligkeit des magens. Gall. *Digestion difficile*.

DYSPHONIA, est loquendi difficultas, ex mala organorum dispositione, ex *δύς* difficile, & *φώνω* voco. B. *Een zware stem*. G. Schwere zu sprechen.

DYSPHORIA, est tolerandi vel patiendi difficultas, ex *δύς* agrè, & *φωρίω* patior, tolero. DYSP-

DYSPTNOEA, est respirandi difficultas, cum dolore & faugatione ab organis Respirationis vitatis, obsessis, aut irritatis orta. Habetque duos gradus, nempe Asthma & Orthopnæam, de quibus suo loco, ex *δδς* difficile & *πρω* spiro. B. *Μοσπελυθε* adem. G. Schwer athem, engbrustigkeit, keuchen. Gall. *Respiration embarrassée, difficulté de respirer*. A. Difficultie of breathing.

DYSTHEREPEUTA, sunt morbi curatu difficiles, ex *δδς* pervicaciter, & *θεραπειω* curo. B. *Ziekten die zwaarte genezen zyn*. G. Krancheiten die nicht leichtlich weg gehen. Gall. *Maladies difficiles à guerir*.

DYSTHYMIA, est animi ægrotudo, ex *δδς* ægrè, & *θυμδς* animus. B. *Zwaarchertig*. G. Schwermuthig. Gall. *Melancolie*. A. Heavie spirited, Heavie-minded.

DYSTOCIA, est partus difficilis, sive præter ordinarium cursum factus in lucem, editio. Hoc fit quando nempe oblique, transversim vel pedibus primo egreditur, vel cum viæ ex inflammatione, vel aliâ angustæ sint, vel cum factus magnus, debilis, obesus, vel mortuus sit, ex *δδς* difficile, & *τιτω* pario. B. *Εν μοσπελυθε* haring. G. Schwære arbeit im geburt. Gall. *Accouchement laborieux; Travail difficile*. A. Difficult birth or hard labour.

DYSURIA, est mingendi difficultas, ab organis malè dispositis, aut à calculo, arenis vel viscidis humoribus obstructis, plerumque cum ardore urinæ, ex *δδς* malè, *ερον* urina, & *πλω* fluo. B. *Εν μοσπελυθε* id in 't waeter maken. G. Harnstrenge, harn-wænde. Gall. *Difficulté d'Urine*. A. Difficultie in pissing.

E.

EBENUM, **EBENUS**, vel **HEBENUS**, est arbor durissimi, gravissimi & nigerrimi ligni. Procul dubio ejus origo debetur voci Arabicæ *Alban, Albanos, Abenus*: Hinc facilioris elocutionis gratia *Ebenus*. B. *Ebben-hout boom*. G. Eben-holtz-baum. Gall. *Ebene*. A. Ebony tree.

EBISCUS, idem quod *Hibiscus*, vide *Althaa*.

EBULLITIO, ab ebullire, est liquorum, mediante igne rarefactio. Vel quando alcalia & acida mutuo commiscentur, ut in effervescentiis. B. *Opzieding*. G. Das Sieden, Aufkochen. Gall. *Ebullition*. A. A Boiling, Bubbling.

EBULU-